

Az európai régiók intelligensebb növekedése az innováció révén

A globalizáció, az automatizálás, az új technológiák és a szén-dioxid-mentesítés mind hatással vannak a munkahelyekre, az ipari ágazatokra, az üzleti modellekre, illetve a gazdaságról és a társadalomról kialakított véleményre.

Európa nagy jelentőségű változások idejét éli. A globalizáció, az automatizálás, a szén-dioxid-mentesítés, a kialakulóban lévő és a digitális technológiák mind-mind hatást gyakorolnak a foglalkoztatásra, az ipari ágazatokra, az üzleti modellekre, valamint a gazdaság és a társadalom egészére.

Az uniós régiók jövőbeni kihívásai közé tartozik, hogy a globalizált világ tagjaiként – most jobban, mint valaha – képesek legyenek felvenni a legfejlettebb és leginkább feltörekvő gazdasági hatalmakkal a versenyt. Ennélfogva meg kell találniuk annak módját, hogy konkrét uniós, nemzeti és helyi szintű fellépések révén miként válhatnak ellenállóbbakká és versenyképesebbé, miközben gondoskodnak a globalizáció előnyeinek megosztásáról.

Számos európai régió olyan kiváló helyzetben van, amely lehetővé teszi számára, hogy kihasználhassa a globalizáció nyújtotta lehetőségeket. A Bizottság globalizációról szóló vitanyagja azonban rámutatott, hogy a versenyképesség és az innováció területén fennálló különbségek a fejlett uniós régiók és a kevésbé erős régiók között egyre inkább nőnek.

Sérülékeny régiók továbbra is találhatóak Európa-szerte, Dél-, Közép- és Kelet-Európa területein. Az innovációt a foglalkoz-

tatás előmozdításának egyik legfőbb gazdasági mozgatórugójaként tartják számon. E régiók innovációs lehetőségeinek azonosítása, valamint a helyi erősségek megerősítésére, a fejlődésbeli különbségek csökkentésére és a versenyképesség fokozására való összpontosítás segíthet a globalizációval szembeni ellenálló képesség erősítésében.

Az intelligens szakosodási stratégiák újjáalakítják az európai növekedést

Az EU e tekintetben az intelligens szakosodással valamennyi régióban változást fog előidézni. Az intelligens szakosodás új lehetőségeket teremt a régiók közötti együttműködésre közös prioritások mentén, ezáltal kiegészítve egymás erősségeit és átformálva a növekedés és integráció európai modelljét.

Eddig 120-nál több intelligens szakosodási stratégiát hoztak létre, amelyek összesen több mint 65 milliárd EUR értékű finanszírozásban részesülnek nemzeti és uniós alapokból (ennek része az Európai Regionális Fejlesztési Alapból származó több mint 40 milliárd EUR is). A finanszírozás 2020-ig összesen várhatóan 15 000 vállalkozásnak nyújt segítséget új termékeik bevezetésében, 140 000 startupot támogat és 350 000 új munkahelyet teremt.

Az intelligens szakosodás az együttműködésen és az innováción alapuló, új közös munkamódot teszi lehetővé. A régiók és az iparágak az intelligens szakosodás révén helyi megoldásokat hívhatnak életre, ösztönözhetik a versenyképességet, és a méretgazdaságosság által maximalizálhatják a növekedési potenciált, miközben megteremtik az európai polgárok várakozásainak megfelelő jólétet és munkahelyeket.

„A globalizáció és az új technológiáknak a társadalomra és a munkahelyekre gyakorolt hatása mélyreható következményekkel jár az európaiak mindennapi életében minden egyes régióban, városban és vidéki térségben. Az intelligens szakosodási stratégiák lehetővé teszik a régiók önfenntartását saját értékeik fejlesztése és a helyi vállalkozásaik globális ellátási láncokhoz való hozzáféréseinek – különösen az ipar területén történő – támogatása révén.”

Jean-Claude Juncker, az Európai Bizottság elnöke

Az innováción alapuló növekedés uniós régiókon belüli fokozását célzó négy kihívás

A Bizottság „Az innováció megerősítése Európa régióiban: Az ellenálló, inkluzív és fenntartható növekedésre irányuló stratégia”¹ című közleményével kötelezettséget vállalt az innováción alapuló növekedés fokozása, valamint a régiók abban való támogatása iránt, hogy a technológiai változások és az ipari korszerűsítés által teremtett lehetőségeket megragadhatják. A Bizottság azonosította a regionális innováció négy fő kihívását és az azok kezelésére irányuló néhány kísérleti fellépést. E fellépések elindítására 2017 végén kerül sor, céljuk a régiók közötti innovációs projektekre irányuló nagyobb beruházások előmozdítása és a kevésbé fejlett régiók ipari korszerűsítésének kiegészítése.

1. Az innovációs képesség fokozása a kevésbé fejlett régiókban

Azoknak a régióknak, amelyekben jelenleg ipari átalakulások mennek végbe, olyan egyedi kihívásokkal és akadályokkal kell szembenéniük, amelyek például a kutatási és innovációs infrastruktúrák fragmentációja és fenntarthatósága, a megfelelő szakutad hiánya és az ipar leépülése. Számos uniós kezdeményezés és finanszírozási rendszer segíti őket a széles körű innováció támogatásában és az uniós kutatási és innovációs alapokban való részvételük kibővítésében. Ilyenek például a következők: TAIEX Peer-2-Peer, S3 platformok, Horizont 2020 „Teaming and Twinning” („Partnerségalkítás és ikerintézményi együttműködés”), „Stairway to Excellence” („A kiválósághoz vezető út”), és a „Lagging Regions” („Leszakadó régiók”) elnevezésű kezdeményezések. A Bizottság a kísérleti fellépések révén a jövőben elősegíti majd a meglévő uniós eszközök kombinált felhasználását, felgyorsítja az innováció elterjedését és felszámolja a beruházási akadályokat.

2. A régióközi innovációs beruházással kapcsolatos együttműködés erősítése

Az intelligens szakosodási stratégiák, a régióközi és a makroregionális együttműködés támogathatja a régiókat a meglévő

komplementaritások kihasználásában és az uniós szintű értékláncok kiépítésében a magán- és az állami szektor közötti beruházások közötti szinergiák ösztönzése és az uniós alapú innováció piaci közelítése révén. A kísérleti fellépések továbbá segíteni fogják a régióközi partnerségeket a konkrét üzleti projektek és beruházási lehetőségek azonosításában.

3. A kutatási és innovációs rendszerek régiókon belüli további megújítása

A strukturális reformok és a megfelelőbb szabályozási és intézményi keretek létfontosságúak a versenyképesség fokozása és az innovációs stratégiák biztosítása céljából. A Bizottság fokozni fogja azon erőfeszítéseit, amelyek arra ösztönzik a tagállamokat, hogy maradéktalanul kihasználják a reformok megtervezésének és végrehajtásának elősegítésére irányuló uniós támogatást. Ez a strukturálisreform-támogató szolgáltatás² igény szerinti segítségnyújtása és a Horizont 2020 szakpolitika támogató eszköze³ révén valósul majd meg. A Bizottság végezetül felkéri a tagállamokat az európai szemeszter folyamata során érintett valamennyi érdekelt féllel való párbeszéd megerősítésére.

4. Az uniós politikák és eszközök közötti szinergiák elősegítése

A regionális, nemzeti és európai szakpolitikai programok és eszközök⁴ nagy részét már életbe léptették az innováció, a növekedés és a foglalkoztatás ösztönzése vagy a régióközi együttműködés előmozdítása céljából. A Bizottság támogatni fogja a nemzeti és regionális hatóságokat ezek megfelelőbb kombinálásában és egyértelműsíteni fogja a közbeszerzéseket és az állami támogatásokat érintő lehetséges szinergiákat.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

<http://bit.ly/2yHs5Vk>

<http://bit.ly/2xtHjOD>

<http://s3platform.jrc.ec.europa.eu/>

1) COM(2017) 376 final

2) https://ec.europa.eu/info/departments/structural-reform-support-service_en

3) <http://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en/tags/policy-support-facility/>

4) Közös technológiai kezdeményezések, a köz- és magánszféra közötti partnerségek, az Európai Innovációs és Technológiai Intézet, az Erasmus+ program keretében működő tudásfejlesztési és ágazati szakképzés-fejlesztési szövetségek, az európai stratégiai klaszterpartnerségek, az Enterprise Europe Network, az európai innovációs partnerségek, a Start Up Regions Network, az Interreg stb.

EGYSÉGBEN AZ ERŐ BELGIUMBAN

1994-ben a Brüsszeli Szabadegyetem (ULB) kockázatos vállalkozásba fogott: a belgiumi Charleroi városát biotechnológiai központtá fejlesztette. Az Uniótól és Vallóniától kapott támogatásnak köszönhetően 1999-ben megnyithatta kapuit a Molekuláris Biológiai és Orvostudományi Intézet.

A Brüsszeli Szabadegyetem célja az volt, hogy egy olyan bioparkot hozzon létre, amely egyszerre szolgál akadémiai kutatóközpontként és a charleroi-i gazdasági fejlődés motorjaként – mivel a korábban az acélpár fellegvárának számító Charleroi ipara akkoriban teljes szerkezetátalakuláson ment keresztül.

A vállalkozás meghozta gyümölcsét. Napjainkban a charleroi-i Bioparkban több mint 1100 fő tevékenykedik:

- > négy kutatóintézetben, vagyis a Molekuláris Biológiai és Orvostudományi Intézetben, az Orvosi Immunológiai Intézetben, a Mikroszkópai és Molekuláris Képző Központban és a Növénybiológiai Kutatólaboratóriumban;
- > az I-Tech-Incubatorban, amelynek feladata a vállalkozások növekedésének elősegítése, fellendítése és támogatása;
- > a HeLSci képzési központban, amely speciális képzési programok kialakítása révén mozdítja elő a vállalatok növekedését; valamint
- > több mint 47 vállalatban, amelyek közül többen folytatnak tevékenységet a nemzetközi szinten is.

Mikroszkópai és Molekuláris Képző Központ

Ezt a szintű fejlődést a Biopark területén megvalósuló kutatási és képzési tevékenységek, technológia átadás és ipari fejlesztés koordinálása tette lehetővé. Emellett az immunológia, a képző és a sejterápia fejlődésének elősegítése érdekében meghonosítottak egy intelligens szakosodási stratégiát is.

A sikerhez döntő módon hozzájáruló tényezők közé sorolható még az ágazat növekedésének támogatására irányuló politikai akarat, jelentős ipari szereplők – pl. a GSK Vaccines vagy az UCB – jelenléte a vallon régióban, valamint állami és magánbefektetői hálózatok létrehozása – a Bioparkban működő vállalatok ez idáig több mint 650 millió EUR értékű magánbefektetést vonzottak.

A Brüsszeli Szabadegyetem, az EU és Vallónia kezdeti beruházásai nélkül a Biopark nem jött volna létre. Töretlen sikeréhez azonban hozzájárul a világos stratégia, a nemzeti, regionális és helyi politikák összehangolása, valamint az állami és a magánszféra szereplőinek összefogása. Végül is Belgium mottója az „egységben az erő”!

Dominique Demonté

A charleroi-dél-brüsszeli BIOPARK igazgatója, Belgium

BEFEKTETÉS SVÉDORSZÁG JÖVŐJÉBE

Svédország Västra Götaland régiója az innováció egyik élharcosa Európában. Az ország második legnagyobb régiója jó néhány nagyvállalatnak ad otthont, többek között a Volvo Autónak,

Elektromos hibrid Volvo 7900

a Volvo cégcsoportnak, az SKF-nek és az Astra Zenecának. A régióban igen fejlett a kutatás és az innováció: az átlagosnál többet költenek kutatás-fejlesztésre, és öt jó hírű egyetem működik a területén. A régió gazdaságának szívet az ipar adja, és számos új fenntartható technológia kipróbálásához biztosít környezetet.

A Västra Götaland 2020 elnevezésű átfogó növekedési és fejlesztési stratégia elválaszthatatlan részét képezi az intelligens szakosodás. A stratégia 13 ágazatra összpontosít, hat erősségnek számító területre helyezve a hangsúlyt, ezek az élettudományok, a közlekedés, a zöld vegyipar, valamint a nyersanyag, a textil és a tengeri ágazat. A tematikus programok keretén belül a Västra Götaland régió jelentős mennyiségű befektetést eszközöl ezen ágazatok innovációjába és fejlesztésébe, hangsúlyosan törekedve arra, hogy létrehozza az együttműködés, a kísérletezés és a demonstráció hosszú távú struktúráit. E struktúrák közül jó néhány a régió hat tudományos parkjában kapott helyet.

Ezek a beruházások hozzájárulnak ahhoz, felkészítsék a régió gazdaságát a gazdasági átalakulásra. A textiliparhoz hasonlóan a múltban gyökerező, divatjamúlt iparágak képesek voltak átalakulni és megőrizni versenyképességüket a tudásalapú gazdaságban.

A textilgyártás számos európai országban, így Svédországban is az ipari fejlődés bölcsőjeként szolgált. Az újabb és újabb gazdasági válságok során Svédországban a termelés külföldre telepítésével számos munkahely tűnt el az iparágban. A textilipar azonban soha nem távozott véglegesen a Västra Götaland régióbéli textilgyártás ütőerének számító Borås városából. A régióban tevékenykedő vállalkozások foglalkoztatják a svéd textilipari ágazatban dolgozók kétharmadát. Az olcsó pólókat értékesítő vállalatokkal való versengés helyett Borås innovatív új cégei figyelmüket a piaci rést kitöltő termékekre irányítják.

Emellett Västra Götaland a fenntartható közlekedés terén zajló kutatás-fejlesztés tekintetében is Svédország fő központjának számít, mivel a régió foglalkoztatja a nemzeti autóiparban

dolgozók csaknem felét. Az autóipar versenyképes ágazatai közé tartozik az automatizálás, a villamosítás és a járművekbe épített információs és kommunikációs technológiák. A régióban jelenleg több nagy ívű demonstrációs projekt zajlik, ilyen például az ElectricCity, amelynek keretében a városi tömegközlekedési flotta részeként Volvo elektromos buszokat tesztelnek valós környezetben.

Az intelligens szakosodási stratégiához kapcsolódó források között létrehozott szinergiák egyik példája a 2014-ben megnyílt, Asta Zero elnevezésű egyedi létesítmény, ahol közút- és járműbiztonsági tesztek végeznek. Ezt a beruházást regionális és nemzeti forrásokból finanszírozták, amelyet az Európai Regionális Fejlesztési Alap támogatása egészített ki, az autóipar pedig egyedülálló szerződésben tett ígéretet arra, hogy több éven keresztül használja és anyagilag támogatja a létesítményt.

Hanna Blomdahl

A Västra Götaland régió K+F egységének vezető tisztségviselője, Svédország

AZ INTELLIGENS SZAKOSODÁSRA IRÁNYULÓ KUTATÁSI ÉS INNOVÁCIÓS STRATÉGIA ÉSZAK-KELET-ROMÁNIÁBAN

Legyen szó a gyermekek oktatásáról, a közösségek közötti kapcsolatok bővítéséről vagy élvonalbeli technológiára támaszkodva kórházakban zajló életmentésről, a regionális tervezés és az uniós strukturális alapok kezelése révén végső soron az emberi haladásba vetett bizalmat tápláljuk. A tervezés és az alapok kezelése küldetésünk részét képezi, de hogy mit teszünk és hogyan, az már motivációnkból fakad.

Az intelligens szakosodás rendkívül fontos az európaiak számára. Rendelkezik ugyanis azzal a képességgel, hogy az egész kontinens dinamikájának átrendezésével jelentős változásokat hozzon a teljes európai gazdaságban. Az európai gazdaság eddig soha nem látott mértékben változik. Ez alól régióink, Észak-Kelet-Románia sem képez kivételt.

A strukturális alapoknak köszönhetően a régióban számos téren javulás tapasztalható: több polgár jut tiszta ivóvízhez, javult a közszolgáltatások színvonala, jobb munkahelyek

létesültek és az új infrastruktúra révén javult a régió összeköttetése. Erre összpontosított az állami beruházások többsége, és az életminőség azóta folyamatos javuláson megy keresztül.

Észak-Kelet-Romániában az intelligens szakosodás a tervezés és a programozás inkluzív eszköze – a társadalmi kihívások együttes megoldásának és az együttműködés négyeseres spirálmodell alapján történő fellendítésének egyik módja, amelynek egyetlen célja a fejlődés és a jólét biztosítása. Nemzetközi elhivatottsággal rendelkező innovátorok, startup vállalkozások és magánszereplők új generációja lehetővé teszi, hogy az olyan ágazatok, mint az agro-élelmiszeripar, textilipar, új anyagok, információ és kommunikáció, egészséges életmód és időskor, biotechnológiák és környezetvédelem intelligensen szakosodó ágazatokká váljanak.

Az intelligens szakosodási stratégia elkötelezettség és kemény munka árán létrehozott egy 129 elemből álló projektsorozatot, amelyek – ha 2023-ig megvalósulnak – örökre átalakítják régióinkat. 65 projekt irányul arra, hogy az operatív programokra szánt támogatást bevonva fejlessze a főbb innovációs kompetenciákat, és vállalati szinten hasznosítsa a kutatási eredményeket. A regionális operatív programból 36,15 millió EUR-t különítettek el a technológiaátadási szolgáltatások fejlesztését tervező 36 javaslat számára. Egy példa nélküli erőfeszítésnek köszönhetően az irányító hatóság és a regionális fejlesztési ügynökségek a regionális operatív program keretében létrehoztak egy speciális, az intelligens szakosodásra irányuló kutatási és innovációs stratégiára vonatkozó célkitűzést, amely 25 millió EUR-val járul majd hozzá a fennmaradó 28 integrált, több pontos beavatkozást végző projekt támogatásához, amelyek a régió főbb gazdasági értékláncaira összpontosítanak.

Vasile Asandei

Az észak-kelet-romániai ADR ügyvezető igazgatója

INNOVÁCIÓ HATÁROK NÉLKÜL

A „Blauwe As Emerging Disease” kampusz, Delft

A tengerszint alatt fekvő holland régió, Zuid-Holland számára óriási kihívást jelent az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás. Mivel Rotterdam kikötője révén Európa egyik kapujának számít, a régió hatalmas összegeket fektet az intelligens és környezetbarát közlekedésbe. Az agglomerációs körzetnek emellett gondoskodnia kell a városi lakosság élelmiszerrel való ellátásáról, valamint egy biztonságos, tiszta és egészséges környezet megteremtéséről.

Ezen egymással összefüggő kihívások leküzdésére erős gazdasági klaszterek kínálnak innovatív megoldásokat. Ezért nem csupán a fejlesztés kap hangsúlyt, hanem az innovációknak a helyszínen, vagyis a valós életben való folyamatos tesztelése is, hogy olyan megoldások szülessenek, amelyek ténylegesen hozzájárulnak Európa társadalmi kihívásainak leküzdéséhez. E megközelítés alkalmazásához szükség van a különböző tudományágak és ágazatok találkozására, valamint a szakértelem más európai városokkal és régiókkal történő megosztására, mert ez biztosítja a stratégiák folyamatos jobbítását és az egymástól való tanulást.

A 2007–2014-es időszakban végrehajtott 1 milliárd EUR értékű uniós beruházás, valamint a 2014–2020-as időszakban már kifizetésre került 700 millió EUR további jelentős hozzájárulást nyújtott Európa komoly társadalmi kihívásainak kezeléséhez. A kiválóságon alapuló kutatás-fejlesztésbe eszközölt fontos uniós beruházások klaszterek erejét igazolják.

Az ERFA finanszírozásában részesülnek például az olyan egyedülálló európai nagyszabású és nyílt hozzáférésű K+F eszközök, mint például a NeCEN kutatóközpont mikroszkópja és a Biofeldolgozó Kísérleti Létesítmény, valamint a kutatási eredmények hasznosítását célzó holland központok és a YES!Delft-hoz hasonló inkubátorok. Az eredmények dióhéjban: 160 startup vállalat, több száz szabadalmaztatott technológia, vállalatok tevékenységi körének kiterjesztése több mint 80 országra, 130 millió EUR-t meghaladó összegű tőkebefektetés és 1000-nél is több munkahely.

Az InnovationQuarter ügynökség a régió gazdasági fejlődését egy rülőző alapon keresztül támogatja, amelyet részben az ERFA finanszíroz. Emellett a régióbeli partnerek az Európai Beruházási Bankkal közösen egy regionális beruházási platform kidolgozásán munkálkodnak, amely a magánberuházások fellendítésére lenne hivatott.

Ezek a beruházások regionális innovációs ökoszisztémánk fontos alapját képezik. a vállalatok szoros együttműködést folytatnak egymással, valamint három egyetemmel, két orvosi központtal és alkalmazott tudományokra szakosodott egyetemekkel annak érdekében, hogy napjaink kihívásaira válaszoló megoldásokat fejlesszenek ki és teszteljenek. A tudományágakon és ágazatokon átívelő együttműködés eredményeképpen például óriási adatmennyiséget állítottak a béke és az árvízvédelem szolgálatába, meghonosították a 3D nyomtatást a tengeri és a gyógyászati iparban, és növényi kivonatokon alapuló új gyógyszereket fejlesztettek ki. Zuid-Holland több uniós hálózat – egyebek mellett az Élkezdeményezés – keretén belül szorosan együttműködik más európai régiókkal, ami szintén hozzájárul ahhoz, hogy intelligens szakosodási stratégiáját sokan tekintik a határok nélküli, vagyis az ágazatokat, határokat és forrásokat átfogó innováció alapjának.

Jacqueline Spuijbroek

Zuid-Holland tartomány uniós képviselője, Hollandia

Az intelligens szakosodási stratégia eredményes Centre-Val de Loire régióban

Első pillantásra az intelligens szakosodási stratégia rémálomnak tűnhet egy nem kifejezetten városias, csúcstechnológiát nélkülöző régió számára, különösen a francia Centre-Val de Loire sokszínű gazdasági környezetében. Mióta azonban a regionális érdekeltek 2011-ben döntöttek a stratégia támogatásáról, számos fejlesztés történt annak érdekében, hogy növeljék a régió gazdaságfejlesztési stratégiájának hatékonyságát és eredményességét.

Az eredmények alapja egy rendkívül integrált megközelítés, amely már egy igen korai szakaszban bevonta a legmagasabb politikai szinten tevékenykedő, vezető döntéshozókat. Ez megteremtette a felfedező jellegű vállalkozói folyamat legitimitását, ugyanakkor megerősítette, hogy az öt kiválasztott szakosodási terület nem lett túlságosan tág.

Ezek a szakosodási területek immár fő referenciaként szolgálnak nem csupán az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA), hanem a régió szintjén működő egyéb szakpolitikai eszközök – például a mezőgazdaság termelékenységét és fenntarthatóságát célzó európai innovációs partnerség (EIP-AGRI) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) – számára.

Az uniós, nemzeti és regionális támogatásokra vonatkozó felvevő képességet az alábbi tényezők optimalizálták:

- › a regionális innovációs hálózat kezelése, amely lehetővé teszi, hogy nagyobb számban azonosítsák az intelligens szakosodási stratégiában meghatározott prioritásokhoz

kapcsolódó projekteket, különösen a magánszféra kutatási, fejlesztési és innovációs projektjeit;

- › folyamatos párbeszéd az érdekeltekkel, valamint az intelligens szakosodásra irányuló kutatási és innovációs stratégiát szorosan irányító elkötelezett csapat;
- › az Interreg Europe-hoz hasonló régióközi együttműködési programokban való aktív részvétel az intelligens szakosodásra irányuló kutatási és innovációs stratégiák összevetése, majd a stratégia alkalmazása érdekében;
- › az értéklánchoz fűződő prioritások kapcsolódási pontjai, amelyek bizonyítékok és egyértelmű kritériumok alapján jelzik, hol van szükség befektetésre, és amelyek hozzájárultak a régió hírnevének és vonzerejének fokozásához.

A Centre-Val de Loire régióban alkalmazott módszertan és az intelligens szakosodási platform kulcsfontosságú támogatásának együttes sikerét tovább növelte, hogy közelségéből adódóan a párizsi régió részesülni tudott az intelligens szakosodásra irányuló kutatási és innovációs stratégia társadalmi-gazdasági hatásaiból. Minél vidékiesebb egy régió, annál fontosabb szerepet játszanak a siker e lényeges tényezői.

Frédéric Pinna

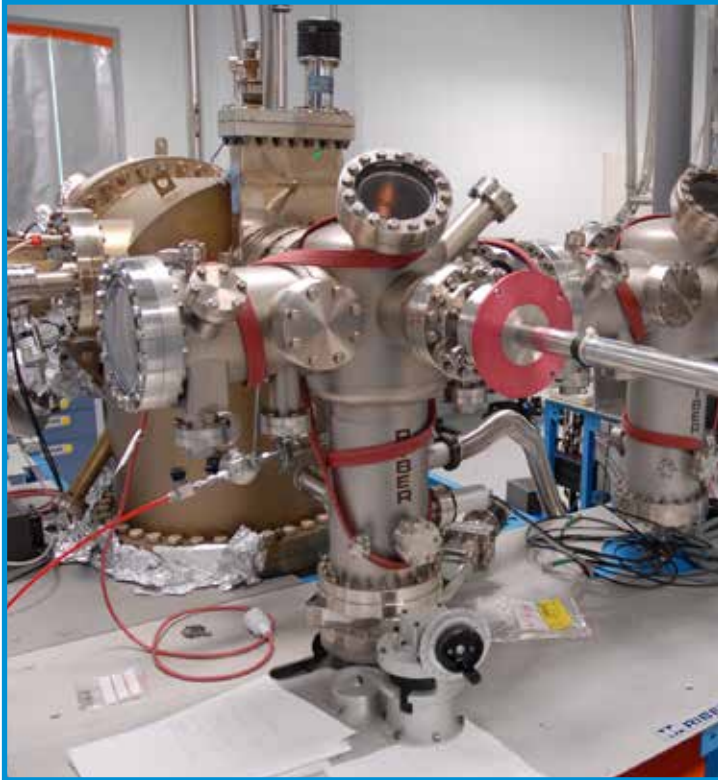
A Centre-Val de Loire régióban működő DEV'UP igazgatója, Franciaország

A történelmi örökséghez kapcsolódó turizmus IKT-prioritásával foglalkozó workshop résztvevői

HATÁROKON ÁTÍVELŐ EUROREGIONÁLIS STRATÉGIÁK

2014–2015-ben a Mission Opérationnelle Transfrontalière (MOT) tanulmányt készített a határokon átnyúló területek gazdasági fejlődéséről, elsősorban Franciaország és szomszédainak közös határait vizsgálva, de górcső alá véve három másik európai határterületet is. A tanulmány szerint a határon átnyúló gazdasági fejlődés számos formát ölthet: vállalati partnerség, export, határon átívelő szolgáltatásnyújtás, kétlakiság, alvállalkozói kapcsolatok és közös klaszterek kialakítása, ugyanakkor a határ közelségét általában nem tekintik területi előnynek vagy potenciális versenyelőnynek.

A személyek, az áruk, a szolgáltatások és a tőke szabad mozgása azonban nem csupán az Unió egészére jellemző, hanem a határ menti régiókra is, ami kedvez a határokon átívelő integrációnak. Ez pedig hozzájárulhat a gazdaság virágzásához, amennyiben gazdaságfejlesztésre, például innovációra irányuló határokon átívelő stratégiák révén koordinálják.

Mivel valamennyi uniós régióknak ki kellett alakítania saját intelligens szakosodási stratégiáját, ez lendületet adhat a határokon átívelő közös kezdeményezéseknek. A francia-spanyol határ esetén a Pireneusok-Mediterrán Eurorégió (az Occitanie néven egyesített Midi-Pyrénées és Languedoc-Roussillon, valamint Katalónia és a Baleár-szigetek) kidolgozta az eurore-

gionális innovációs stratégiát, majd 2013 januárjában létrehozta az euroregionális innovációs partnerséget, és elkészítette a partnerrégiók stratégiai ágazatainak és innovációs potenciáljának területi értékelését.

Az intelligens szakosodási stratégiák közös elemeinek beazonosítása lehetővé tette az euroregionális stratégia három közös fejlesztési pillérének célzott támogatását; ez a három pillér az elektronikus egészségügy, a vízügy és az agrár-élelmiszerügy (amelyeket „innováció az egészséges életmód és az aktív időskor szolgálatában” elnevezéssel vettek egy kalap alá). Érdemes megjegyezni, hogy az Aquitania-Baszkföld-Navarra Eurorégió hasonló folyamatot kezdeményezett 2014–2020-as időszakra szóló stratégiai tervében.

Jean Peyrony, a Mission opérationnelle transfrontalière (MOT) ügyvezető igazgatója, Franciaország

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

Az Europ'Act elnevezésű nemzeti támogatási program keretében és az ERFA társfinanszírozásával a határon átnyúló gazdasági fejlődésről készített MOT-tanulmány: <http://bit.ly/2wl00NE>

A Pireneusok-Mediterrán Eurorégió: <http://www.euroregio.eu/en>

A gazdasági fejlődést és az innovációt szolgáló határon átnyúló euroregionális stratégiáról készített projektadatlap: <http://bit.ly/2jkqZJy>

Aquitania-Baszkföld-Navarra Eurorégió: <http://www.aquitaine-euskadi.eu/en/>

POMERÁNIA TÁMOGATJA A PARTNERSÉGEKET ÉS A K+F PROJEKTEKET

A Pomerániai vajdaságban azonosított fejlesztési folyamatok, ideértve a pomerániai intelligens szakosodási (PSS) területeket, meghatározzák a regionális fejlesztés és az állami K+F beruházások fő politikai keretét. A 34 millió EUR-t kitevő uniós regionális forrásokért zajló, K+F projektek közötti első pályázat jelentős mennyiségű alkalmazási lehetőséget tárt fel. E beruházások révén kifejlesztésre kerül többek között egy hibrid meghajtású, kis testű tolóhajó, egy repülőgépek földi kiszolgálását végző technológiai platform, valamint a porckopás megelőzésére szolgáló termékek. Több mint 100, a vállalatok versenyképességének javítását célzó beruházást végrehajtó projekt részesült társfinanszírozásban (41 millió EUR értékben), és 17 millió EUR-t meghaladó támogatásban részesültek a gyakorlati oktatást biztosító egyetemi infrastruktúra bővítésére irányuló projektek.

Pomeránia úgy ösztönözte partnereit arra, hogy K+F projektek megvalósítása révén az innovációfejlesztés jegyében gondolkodjanak és tevékenykedjenek, hogy alulról építkező, partnerségen alapú folyamat során választotta ki a PSS-területeket. A pályázatban részt vehetett a régió valamennyi szervezete – vállalatok, klaszterek, egyetemek és nem kormányzati szervezetek. Több mint 400-an járultak hozzá ahhoz a kétéves folyamathoz, amelynek során a regionális önkormányzat négy PSS-területet jelölt meg:

- > offshore, kikötői és logisztikai technológiák;
- > interaktív technológiák információdús környezetben;
- > ökológiai szempontból hatékony energia- és üzemanyag-termelési, -átviteli, -elosztási és -fogyasztási, valamint építési technológiák;
- > életmódhoz kapcsolódó, valamint az idősödő korosztálynak szánt orvosi technológiák.

A Pomerániában létrehozott intelligens szakosodást megvalósító rendszer kulcsa az úgynevezett horizontális projektekben rejlik, amelyek a szakosodás kialakítása és a regionális finanszírozáshoz való elsőbbségi hozzáférésük

Gdansk kikötője

révén potenciális előnyöket hoznak létre. A PSS-partnerek 17 projekt alkalmazási körében állapodtak meg (amelyek összesen 75 millió EUR-t képviselnek), például a K+F infrastruktúra területén.

A pomerániai szervezetek tevékenységeit egy tengeri, orvosi és űrtudományi inkubátor létrehozására irányuló kezdeményezések teszik láthatóvá. Emellett ezek a szervezetek egyre gyakrabban válnak nemzetközi projektek részeseivé: Intelligens tengeri régió (Interreg) vagy INNOLABS (Horizont 2020).

A PSS-tagok és az önkormányzat, valamint egy adott szakosodási terület közös tevékenységei közötti kapcsolat elősegítése érdekében a vállalatok, a tudományos ágazat és az üzleti környezetben tevékenykedő intézmények (például klaszterek) képviselőinek részvételével úgynevezett PSS-tanácsokat állítottak fel.

A párbeszéd a gazdasági, társadalmi és kulturális fejlődést érintő helyi kormányzati politika állandó jellemzője Pomerániában. A PSS-területek alulról építkező kiválasztása például biztosan érdekes tapasztalatot jelent a regionális partnerek számára. Új utakra lépő és következetes döntéseink, valamint partnerségi alapú megközelítésünk révén a nemzetközi piac versenyképes szereplőivé váltunk.

Karolina Lipínska

Gazdaságfejlesztési osztály,

a Pomerániai vajdaságvezető irodája, Lengyelország